1. časť: testové úlohy

Prečítaj si text a zapíš do odpoveďového hárka len jednu správnu odpoveď. Daj pozor, aby si odpoveď zapísal v správnom riadku.

Ukážka 1

Žil raz jeden starý včelár. Staral sa o množstvo včelích úľov neďaleko kúpeľov. Choval včely pre med a ako každý dobrý včelár, nikdy nevybral všetok med z úľov a niečo nechal aj včelám. Raz šiel okolo zlodej a vystriehol, kedy včelár ide na obed, kedy včely lietajú vonku a hľadajú peľ a všetok med ukradol. Úle porozbíjal. Keď sa včelár vrátil a zistil, čo sa stalo, zostal veľmi smutný a dal sa do práce, opravoval a skladal rozbité úle. Práve sa vracali včely, a keď videli tú spúšť, polámané úle, rozhádzané plasty a včelára, ako nad tým všetkým stojí, pomysleli si, že to je jeho práca. Dali sa na útok a úbohého včelára, čo im chcel pomôcť, začali nemilosrdne štípať. Z posledných síl včelár zvolal: *Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípete*

(Ostrovtipné príbehy i veliké cigánstva a žarty, upravené)

1. Urč literárny žáner ukážky 1:
A) bájka B) novela C) poviedka D) román

2. Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky 1?
A) Sladký med, sladká odmena.
B) Nepúšťaj sa do vecí, ktorým nerozumieš.
C) Všeličo je celkom iné, ako sa zdá na prvý pohľad.
D) Nespoliehaj sa, že priatelia ťa ochránia.

3. Z ukážky 1 vyplýva:
A) Včelár sa potešil návšteve, pretože už dávnejšie chcel polámané úle nahradiť novými.
B) Včely zaútočili na chovateľa, pretože im vzal úľ.
C) Starý muž nechal včelám sladkú tekutinu aj v ich príbytku.
D) Chovateľ mal jeden úľ a opatroval včely pre med a vosk.

4. Označ správne zapísanú priamu reč poslednej vety z ukážky 1:
A) „Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípete?“
B) „Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípete!“
C) „Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípete“!
D) „Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípete.“

5. Označ slovo, ktoré nie je synonymum k slovu *spúšť*:
A) záhuba B) kalamita C) skaza D) rozmach

6. V ktorej vete sa spodobuje neznelá spoluhláska na znelú?
A) Staral sa o množstvo úľov včiel.
B) Nikdy nevybral všetok med z úľov.
C) Choval včely pre med ako každý dobrý včelár.
D) Videli tú spúšť, polámané úle.

LIVEWORKSHEETS

7. Slová *úľ, síl, práce, včelár, kúpeľov* sa skloňujú podľa vzorov:

A) stroj, žena, ulica, hrdina, mesto
B) stroj, žena, ulica, chlap, stroj
C) dub, dlaň, ulica, chlap, žena
D) kosť, žena, dlaň, chlap, ulica

8. V ktorej vete sa všetky prídavné mená skloňujú podľa rovnakého vzoru?

A) Žil raz jeden starý včelár, ktorý sa staral o množstvo včelích úľov.
B) Včelár skladal rozbité včelie úle.
C) Dobrý včelár nikdy nevybral všetok med usilovným včelám.
D) Na včelárovom mede si pochutnala aj neželaná návšteva.

9. Označ rad dokonavých slovies:

A) vystriehol, choval, lietajú, štípete
B) žil, staral sa, vrátil sa, pomysleli si
C) vracali, videli, opravoval, skladal
D) zvolal, zistil, porozbíjal, ukradol

10. *Raz šiel okolo zlodej*. Podčiarknutý slovný druh vo vete je:

A) predložka
B) príslovka
C) spojka
D) častica

11. V ktorej vete je neplnovýznamové sloveso?

A) Choval včely pre med.
B) Z posledných síl včelár zvolal.
C) Včely začali nemilosrdne štípať.
D) Opravoval a skladal rozbité úle.

12. Koľko neohybných slovných druhov je v podčiarknutej vete v ukážke 1?

A) 7
B) 9
C) 8
D) 10

13. Pre druhú vetu ukážky 1 neplatí:

A) je to jednoduchá veta rozvitá,
B) je to oznamovacia veta so slovesným prísudkom,
C) je to dvojčlenná neúplná veta,
D) je to veta s priamy predmetom.

14. V ktorej možnosti sú vetné členy v nasledujúcej vete v správnom poradí?
Úbohý včelár im chcel zachrániť úľ pod strechou.

A) prívlastok zhodný, podmet, predmet priamy, zložený slovesný prísudok, predmet priamy, prívlastok nezhodný
B) prívlastok zhodný, podmet, predmet nepriamy, slovesno-menný prísudok, predmet priamy, príslovkové určenie miesta
C) prívlastok zhodný, predmet priamy, predmet nepriamy, slovesno-menný prísudok, podmet, príslovkové určenie miesta
D) prívlastok zhodný, podmet, predmet nepriamy, zložený slovesný prísudok, predmet priamy, prívlastok nezhodný

15. Označ možnosť, v ktorej majú slová rovnaký počet slabík:

A) ukradol, katastrofa, situácia, naliehavý
B) rozhádzané, opravoval, roztlčené, pozícia
C) vyhliadol, rozbité, nemilosrdne, šetrný
D) včelára, lietajú, všetok, ideál

LIVEWORKSHEETS

Ukážka 2

Keď pavúk svoje siete dotká
a jeseň zbiera lístie na pieseň
ty mizneš v diaľke ako bodka
a najstudenší vietor vanie sem

Keď pavúk svoje siete dotká
a jeseň má už pieseň v rukáve
tu na stene len tvoja fotka
pripomína mi leto prchavé

Keď pavúk svoje siete dotká
ja nevládzem ťa naspäť zavolať
clivota je nekonečne krotká
a slnko nevládze už na to hriať

Keď pavúk svoje siete dotká
tak niekoľkokrát sa naspäť zadívam
a tvoja malá čierna bodka
už možno vôbec nie je pravdivá

(Kamil Peteraj: V slepých uličkách, upravený úryvok)

16. Z ukážky 2 nevyplýva:

A) Vyjadruje ochladenie citu medzi dvomi ľuďmi.
B) Láska dvoch ľudí trvala len počas jesene.
C) Autor na svoju lásku spomína.
D) Vzťah trval krátko.

17. Ktoré tvrdenie o ukážke 2 je pravdivé:

A) V ukážke je použitý združený rým.
B) Autor využíva interpunkciu.
C) Nachádza sa v nej jedno slovo utvorené skladaním.
D) V ukážke je použitý hovorový štýl a rozprávací slohový postup.

18. Verš *jeseň má už pieseň v rukáve* vyjadruje:

A) radosť z jesenného počasia
B) túžbu spievať
C) posun deja v čase
D) snahu zachrániť lásku

19. Ukážka 2 predstavuje:

A) lyrickú báseň o prežitej láske
B) reflexívnu báseň o vysnenej láske
C) lyricko-epickú báseň o nenaplnenej láske
D) epickú báseň, v ktorej muž vyznáva žene lásku

LIVEWORKSHEETS

20. V hrubo vytlačenej časti ukážky 2 sa nenachádza/jú:

A) 8 samohlások a 1 dvojhláska
B) 5 rôznych znelých spoluhlások
C) 4 rôzne neznelé spoluhlásky
D) 3 rôzne obojaké spoluhlásky

21. Podčiarknuté umelecké prostriedky v ukážke 2 sú:

A) metafora, personifikácia, epiteton, slang
B) personifikácia, prirovnanie, epiteton, básnické slovo
C) personifikácia, prirovnanie, metafora, básnické slovo
D) metafora, personifikácia, epiteton, historizmus

22. Označ slová so slabikotvornou spoluhláskou:

A) slnko, prchavé
B) nevládze, najstudenší
C) dotká, zhromažďuje
D) krotká, strácať sa

23. Koľko zámen je v tretej strofe ukážky 2?

A) 6
B) 5
C) 4
D) 7

24. V ukážke 2 sa nenachádza:

A) pomocné sloveso byť
B) častica
C) zvratné zámeno
D) privlastňovacie prídavné meno

25. Ktorému slovesu zodpovedajú nasledujúce gramatické kategórie: 3. osoba, singulár, prítomný čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid, jednoduchý slovesný tvar?

A) Zmizne v diaľke ako bodka.
B) Niekoľkokrát sa naspäť zadívam.
C) Slnko nebude vládať už na to hriať.
D) Pripomína mi leto prchavé.

26. Označ abstraktné podstatné meno rozvité vzťahovým prídavným menom:

A) krotká clivota
B) najstudenší vietor
C) malý pavúk
D) jesenná pieseň

27. Slovo *niekoľkokrát* je:

A) násobná číslovka
B) základná číslovka
C) radová číslovka
D) neurčité zámeno

28. V ktorej možnosti je prisudzovací sklad?

A) zbiera lístie
B) clivota je krotká
C) vždy sa zadívam
D) pripomína mi

29. *Na stene len tvoja fotka pripomína mi leto prchavé.* Označ nepravdivú odpoveď týkajúcu sa danej vety.

A) vo vete je jedno príslovkové určenie,
B) veta má dva zhodné prívlastky,
C) prísudok rozvíjajú dva priame predmety,
D) podmet vety je rozvitý prívlastkom.

30. V ktorej možnosti je správne vysvetlený význam slova *prchavé* z ukážky 2?

A) veľmi premenlivé
B) krátko trvajúce
C) neveľmi daždivé
D) rýchlo sa blížiace

LIVEWORKSHEETS